

PREPORUKA VIJEĆA**od 13. srpnja 2018.****o Nacionalnom programu reformi Danske za 2018. i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Danske za 2018.**

(2018/C 320/04)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Komisija je 22. studenoga 2017. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika za 2018. Posebna je pozornost posvećena europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 22. ožujka 2018. Komisija je 22. studenoga 2017. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojem Danska nije utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje.
- (2) Izvješće za Dansku za 2018. objavljeno je 7. ožujka 2018. U izvješću je ocijenjen napredak Danske u smislu preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo 11. srpnja 2017. ⁽³⁾, mjere poduzete kao odgovor na preporuke donesene prethodnih godina te napredak Danske u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva u okviru strategije Europa 2020.
- (3) Danska je 24. travnja 2018. dostavila svoj Nacionalni program reformi za 2018. i svoj Program konvergencije za 2018. Kako bi se u obzir uzela njihova povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.
- (4) Pri programiranju u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova („ESI fondovi”) za razdoblje 2014. – 2020., u obzir su uzete relevantne preporuke za pojedine zemlje. Kako je predviđeno člankom 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, ako je pri provedbi relevantnih preporuka Vijeća potrebna potpora, Komisija može zatražiti od države članice da preispita svoj sporazum o partnerstvu

⁽¹⁾ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

⁽³⁾ SL C 261, 9.8.2017., str. 1.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

i relevantne programe i predloži izmjene u vezi s njima. Komisija je dostavila dodatne pojedinosti o tome kako bi iskoristila tu odredbu u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost ESI fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem.

- (5) Danska je trenutačno obuhvaćena preventivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu. U svojem Programu konvergencije za 2018. vlada u 2018. planira ostvariti ukupni deficit od 0,7 % BDP-a te tijekom programskog razdoblja do 2025. nastaviti ispunjavati srednjoročni proračunski cilj, tj. strukturni deficit od 0,5 % BDP-a. Prema Programu konvergencije za 2018. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u 2018. smanjiti na 35,6 % u 2018. te se nastaviti smanjivati do 34,2 % u 2020. prije nego što poraste na nešto ispod 40 % do 2025. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske projekcije vjerodostojan je tijekom tog programskog razdoblja. Prema proljetnoj prognozi Komisije za 2018. predviđa se da će strukturni saldo zabilježiti suficit od 0,3 % BDP-a u 2018. i 0,9 % BDP-a u 2019., što je nešto više od cilja iz Programa konvergencije za 2018. i iznad srednjoročnog proračunskog cilja. Općenito, Vijeće smatra da se očekuje da će Danska u 2018. i 2019. biti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.
- (6) Osiguravanje ponude radne snage u razdoblju demografskih izazova i rješavanje problema koji se pojavljuju zbog nedostatka radne snage u određenim sektorima preduvjet je za održivi rast u Danskoj. Reforme čiji je cilj povećati sudjelovanje i stopu završetka strukovnog obrazovanja te osposobljavanje i mjere za poboljšanje razine digitalnih vještina mogle bi doprinijeti većoj ponudi kvalificiranih radnika. Nadalje, pri tome bi bile korisne mjere za bolje uključivanje marginaliziranih skupina i skupina u nepovoljnom položaju na tržište rada. To se odnosi na mlade s niskim stupnjem obrazovanja, osobe sa smanjenom radnom sposobnošću i osobe s invaliditetom te osobe migrantskog podrijetla. Nedavno poduzete mjere za uključivanje na tržište rada polako su se počele primjenjivati, no čini se da se zahvaljujući njima poboljšava situacija za novopristigle izbjeglice. Integracija djece migrantskog podrijetla u obrazovni sustav i dalje je ključni izazov zbog kojeg je njihov stupanj obrazovanja u prosjeku niži u odnosu na stupanj obrazovanja druge djece.
- (7) Velik rast produktivnosti ključan je za podupiranje gospodarskog rasta, održavanje relativno visoke razine socijalne zaštite u Danskoj i osiguravanje konkurentnosti te zemlje. Iako je razina produktivnosti Danske visoka u usporedbi s drugim državama članicama EU-a, rast produktivnosti već je dugo vremena u opadanju i postoji širok raspon mogućih prepreka rastu produktivnosti (koje su prepoznali i Danski odbor za produktivnost i tijelo nadležno za tržišno natjecanje). Posebice je usporena produktivnost usluga usmjerenih na domaće tržište, za koje je vlada 2017. poduzela samo ograničene mjere za povećanje konkurentnosti i među kojima neki sektori usluga, kao što su hipotekarne banke, nisu izloženi stranom konkurenciji. Slabo tržišno natjecanje u nekoliko sektora usluga usmjerenih na domaće tržište (npr. u području maloprodaje, financija, distribucije komunalnih usluga, prijevoza i veleprodaje farmaceutskih proizvoda) još uvijek negativno utječe na produktivnost, ulaganja i otvaranje novih radnih mjesta.
- (8) Nakon nekoliko godina znatnih povećanja cijena stambenih nekretnina, dolazi do rizika od precijenjenih cijena, pogotovo u glavnim urbanim područjima. Europski odbor za systemske rizike upozorio je osam država Unije, uključujući Dansku, na srednjoročne slabosti u sektoru stambenih nekretnina do kojih je došlo zbog povećanja cijena stambenih nekretnina u kombinaciji s velikom zaduženosti kućanstava. Kućanstva su tijekom 2017. nastavila smanjivati svoje dugove, ali su ti dugovi i dalje među najvišima u Uniji (iskazani kao postotak BDP-a) i, prema procjeni Komisije, viši nego što bi prema temeljnim ekonomskim značajkama i bonitetnim pragovima trebali biti. Nadalje, udio hipoteka s vrlo visokim razinama omjera kredita i dohotka intenzivno se povećavao od 2013., posebice u Kopenhagenu i njegovoj okolici. Danska tijela donijela su nekoliko novih makrobonitetnih mjera (koje stupaju na snagu od 2018. i 2020.) kako bi dodatno ograničila uzimanje rizičnih kredita te su započela s provedbom reforme poreza na nekretnine (koja stupa na snagu od 2021.) kako bi riješila problem regionalnih neravnoteža u cijenama stambenih nekretnina. Unatoč tome, kombinacija vrlo visokog omjera kredita i dohotka, velikih dugova s velikom izloženosti kamatnom riziku te potencijalno precijenjenih cijena stambenih nekretnina povećava rizik od korekcije cijena, što bi moglo naštetiti realnom gospodarstvu i bankarskom sektoru.
- (9) Komisija je u okviru europskog semestra 2018. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Danske i objavila je u izvješću za Dansku za 2018. Ocijenila je i Program konvergencije za 2018., Nacionalni program reformi za 2018. i mjere poduzete kao odgovor na preporuke upućene Danskoj prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Danskoj, nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije, a s obzirom na potrebu jačanja ukupnoga gospodarskog upravljanja u Uniji na način da se na razini Unije doprinosi budućim nacionalnim odlukama.

- (10) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je ispitalo Program konvergencije za 2018., i prema njegovu mišljenju ⁽¹⁾ očekuje se da će Danska biti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

PREPORUČUJE da Danska u 2018. i 2019. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Povećati tržišno natjecanje u sektoru usluga usmjerenih na domaće tržište, kao što je distribucija komunalnih usluga te u financijskom sektoru.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. srpnja 2018.

Za Vijeće
Predsjednik
H. LÖGER

⁽¹⁾ U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.